

Born Gergely

A KETTŐS-KERESZT MINT KULCS

Régóta foglalkoztat a kérdés, vajon Péter apostol Szentkoronán található zománcképen szereplő két kulcsnak tulajdonítható-e valamilyen többletjelentés, amely az üdvtörténet (jelesül: a mennybe jutás) szempontjából újabb összefüggésekre világít rá. Közismert, hogy Péternek az apostolok között kitüntetett szerep jut, hiszen Jézus reá építi fel anyaszentegyházát. Ennek működésben pedig alapvető a mennyek országa, melynek kulcsait, az apostoli elhívás részeként szintén megkapja Péter. "És neked adom a mennyek országának kulcsait; és amit megkötsz a földön, a mennyben is kötve lesz; és amit megoldasz a földön, a mennyben is oldva lesz." /Máté 16.19./.

Ennek megfelelően két kulcsot látunk a zománcképen, a nagyobb méretű az apostol jobb kezében felfelé mutat, a kisebbik pedig bal csuklóján lefelé lóg. De melyik kulcs melyik hatalmat képviseli, és miért különböző a méretük és a tolluk? Pap Gábor elemzése szerint az egyik toll az „egyező”, a másik a „keresztelő” léttendenciákat jelzi, ezért a két kulcsot „együtt kell látni” működésében, azaz a mennyország ajtaját csak e két megnyilvánulás együttesében lehet nyitni (és zárni), s ha e kettő a legmagasabb megnyilvánulás szintén épp az „Istenfiúság”, „Jézusi” és „Krisztusi” arculatának egységét jelenti. A két kulcs eltérő méretének magyarázata pedig abban áll, hogy a kisebbik kulcs (csuklón) nem tudott még rendeltetés szerinti méretűvé válni. Elfogadva a magyarázatot, talán közelebb jutunk az okokhoz, ha a felfelé mutató kulcsot úgy értelmezzük, mint azt a feladatot, amely ránk vár, hogy elnyerhessük a mennybe jutást, hiszen épp a Pétert szerepelhető magyar mondai hagyomány hívja fel rá a figyelmünket, hogy ő voltaképp mi vagyunk mindannyian! Ebben az esetben a „párhuzamosság” az önmagunkkal folytatott, a lélek nemesedését szolgáló küzdelmet és harcot jelenti. A „keresztelő” tollú kulcs pedig az ezt segítő „alászálló” égi segítségre utal, mely valóban „kereszteli” földi életünket, s amely a szentlélek kitöltésében nyilvánul meg, ha annak elérkezik az ideje, mert érdemesült már erre a lélek. S legyünk őszinték, így már érthető a méretbeli különbség... (A toll az üdvtörténetben a halál utáni lélekmérlegelés legfontosabb kelléke; magát a meg-

tisztult lelket jelképezi, annak madár-aspektusában.) Ha most egybeillesztjük az „egyező” és „keresztelő”, illetve a „megkötő” és „oldó” működéseket akkor jól ráláthatunk az égi vonatkozásokra is. Ez már csak azért is döntő fontosságú, mert Péter a mennyország kulcsait tartja a kezében és a Szentkoronán „elfoglalt” helyzete is (keresztpánt=égi-mennyei világ). A jól körülhatárolt „égi mező” pedig a Vízöntő jegye (térdidő egysége) lesz. E jegy működésének pedig két „kulcsa” a benne „otthon lévő” Szaturnusz és az ott „rejtett erőben” lévő Jupiter. Az előbbi a jellegzetes megkötő” erők, az utóbbi (új nevének pedig az „oldó” erők képviselőjeként, s ez utóbbi megnyilvánulásnak köszönheti maga a Vízöntő is szétáradó tulajdonságát, amellyel épp „kereszteli” azt a vele szomszédos két állatövi jegyet (Bak és Halak), melyre ilyen módon „ráömlik”. Ezek közül pedig a Bak, mint a Szaturnusz jellegzetesen összefogottabb megnyilvánulási terepe, épp a legerősebb „megkötő” tulajdonságokat fogja megvalósítani. A Vízöntővel viszont még egy apostol elhívása hozható kapcsolatba, s épp ezen elhívás okán kerül névünnepe (új nevének, azaz élete fordulatának ünnepe) is épp ide: Pálról van szó. Ő a „Damaszkuszi úton” találkozik a már feltámadott krisztussal. A névfeliratban szereplő bolygójelzés („Paulus” második u betűje) és a Damaszkusz-Damaszek illetve Pal-Bal megfelelések is arra figyelmeztetnek, Pál apostoli működésében („népek apostola”) a Jupiter bolygóminőség a döntő, mint ahogy Péterében a Szaturnusz (Petrus=kő). S ahogy e két bolygó tükörképe egymásnak (működésükben, ezért jelükben is; épp Pál apostol figyelmeztet a „tükrözés” és a „látás” kapcsolatára Korintusiakhoz írt első levelében, úgy tartozik egybe „ikreként” Péter és Pál, azonos napon, június 29-én, minthogy e napon szenvedtek vértanúságot s így születtek újjá az „égi világban”. E nap pedig már a Rák havába lendít át bennünket, amely a Jupiteren nem rejtett, hanem már „megnyilvánult erőnléti jele”. S ennek megfelelően tűnik át mindkét apostol működésén a másik bolygó arca is, azaz Péterén a Jupiter (elegendő itt a Péter és a Páter (Jupiter-Jópáter), vagy a Petrus=Pedrös/Padlás/fodros/Védres megfelelésekre gondolni). Pálén a Szaturnusz (zsidó rabbiként

működik fordulata előtt!). Ha pedig e két „bolygóistenség” további asztrálmítoszi szerepére kérdezzük rá, egyértelműen a „tér” (Jupiter) és az „idő” (Szaturnusz) végső nagy kérdéseivel találjuk szemben magunkat, így visszacsatolódva egyúttal a Vízöntő jegyéhez! (Hozzátehetjük még: ahogy a tér és idő egymást teremtő működése elválaszthatatlan egymástól, úgy tartozik össze a két „bolygóistenségünk” és minden megnyilvánulásuk.)

Ha a Péter-Pál-i földi-égi „ikerség” nyomvonalán egy szinttel lejjebb lépünk a szentkorona rendjében” a földi világot képviselő abroncsozatra, itt „működő” szentek sorában egy hasonló ikerséget: Szent Kozma és Szent Damján gyógyító szentek személyében. Az őzet ábrázoló zománcképek az abroncsozat hátsó részén átellenben találhatóak, de azonos időponthoz kötődve, minthogy névünnepek azonos napra, szeptember 26-ra esik, a Mérleg állatövi jegybe rendelve őket, s ezáltal az időt „lenullázva” vagy „rövidre kapcsolva” hoz létre a Szentkorona működésrendjében ez közvetlen hatást, amely immáron nem rejteki, hanem kiteljesedett! Ez azonban itt a Szaturnusz¹ erőnlétéhez kapcsolódik ezáltal visszautalva a Vízöntő időszakára, amaz is két legbelső helyzetű (különösen a precessziós (nagyévi) menetben egyértelmű hatású (az ellentétes irányú „szétlökődés” miatt középen – az „idők végezetének” nullpontjánál¹ megnyilatkozó) tükörhelyzetben lévő Mérleg dekanátusára. Ezzel figyelmeztetve az „utolsó időkben”, mintegy a „mérlegelés” kedvező kimenetelének feltételeként nekünk a gyógyítás és ezzel egy időben (!) a gyógyulás (mégpedig leginkább a „fülünk mögött a kispolcon” ösztönös, tudattalan – tartományában) a legfőbb feladatunk!

S ezen kapcsolat okán felmerül a kérdés, a két orvos-ikerpár közül most ki fogja a Szaturnuszt képviselni inkább, és ki a Jupiter? Nos, Kozma (nevében az egész világ (=kozmosz) ott rejtőzködik!) a sebészet előfutára, kezében ezért tart sebészkezt. E kés neve „szike”, ami egy emeltebb szinten a mag (vagy tojás (?)) – az alkémiában ebből „kelthető ki” a bölcssek

köve egy többlépcsős „átváltozási-átváltoztatási” folyamatban) gyógyításra utal. Azon az eljövendő „új élet” („új Föld és új Ég”) megteremtésére egy olyan úton, ahol a nemesítés-nemesedés egyszerre „nemző” és „szüzi fogantatású” (vegetatív!), ahogy ez a gyümölcs oltatásánál történik minden megújulásakor („feltámadáskor”), amikor az oltóágat egy sebző késsel kialakított női szeméremtest-alakú vájatba helyezik. A növény élet pedig hangsúlyos szerepet játszik a „Szenvedő Krisztusság” („Jesus Patebilis”) felszabadulásának fényességes folyamatában. Ennek fényében talán az sem „véletlen”, hogy Gyümölcsoltó Boldogasszonyunk zománcképe szerepel a Szentkoronán, a Gábiel-kép alatt közvetlenül befoglalva...

A seb ugyanakkor szépen utal a megsebzett Jézus Krisztusra, de a téridő „átváltozására” is a fény („világ világossága”) „seb-erejének” átalakuló (megváltozó mivoltában. Azonban a seb a „Földmindesség” istenének név is – ezúttal az egyiptomi ősiségben. Mégpedig az első (kezdeti) földé, ami az ősvízből kiemelkedett (Vízöntő és Halak jegyek áthatása) halom (=hullám) vagy piramis (!) alakjában. S hogy ne érezzük idegennek e hagyomány jelen másik neve Erpat (=Árpád), s az ő háza a Föld. Ha pedig merjük tanulmányban történő idézését, Seb másik neve Erpat (=Árpád), s az ő háza a föld. Ha pedig merjük összekötni, ami amúgy is valószínűleg összetartozik, ez azt jelenti, hogy a Föld gyógyítása „Árpádhoz” kötött (vagy az Árpádházhoz), és módja pedig az élő víz („élet vize”) vagy valamilyen energia/erő kiáradása számára pad kialakítása. Vagyis ismét a Vízöntőhöz jutottunk vissza, ez pedig szaturnuszi közeget jelent (de jupiteri rejtett jelenléttel). Damján viszont a belgyógyászat előfutára vagy is a „belső” egész embert (és világot) érintő gyógyításra hivatott, azaz itt a Jupiter (=Bál=bel/Bél) a meghatározó, de ismét szaturnuszi áttűnéssel. Minthogy a „seb” általában a külsőre vonatkozik, érdemes számba venni annak lehetőségét, hogy a Föld tekintetében a gyógyítás folyamatához egyszerre kell a Föld felszínén és a Föld belsejében hatni. Ez utóbbi irány nem csak pusztán fizikai jelentéssel bír, hanem felhívja a figyelmünket az ún. „Belső-föld” létezésére és jelentőségére. Különösen érdekes lehet számunkra annak „Agartha” elnevezése, amely szkíta őseink „agathürr”-ájának elnevezésével csen össze. E belső világ lakói a hagyomány szerint

¹ Itt a Kettős kereszttről tájékozódhatnak Attila és Szeley István könyvéből (Szerk. Gy. Á.) Varga Gáza több tanulmányban feldolgozta.

többek között Nimród és az Óriások; azaz itt Bál-Jupiter világa jelenik meg. (E belső világ tüzeit (amely eredetileg egy volt a felső világ teremtőtüzével) a tárkány-fejedelmek használták.)

A Dam gyök pedig Damaszkusz-Domaszek felé terelget vissza bennünket... Ezek után érdemes számot vetnünk: valahol még tetten érhető hasonló „ikrekség” a Szentkorona zománcképi rendszerében? A válasz igenlő, mégpedig János apostolnál. Egyrészt nevének feliratában ott rejtőzik a Szaturnusz jele (utolsó előtti betű), másrészt ő a „kettős spirálban” valósuló és a fény felszabadulását célzó működés folyamatát illetően „ikrek” szerepű, amennyiben-ahogy e spirál első ágában Pál az indító és Péter a lezáró („megkötő”) szerepű- a második menetben János zárja a folyamatot. Névünnepe szerint tájékozódva most a Bakban vagyunk, de ha Keresztelő Szent Jánost is „beszámítjuk” a kép „vonzásában”, akkor Péter és Pál jegye, a Rák is megjelenik.

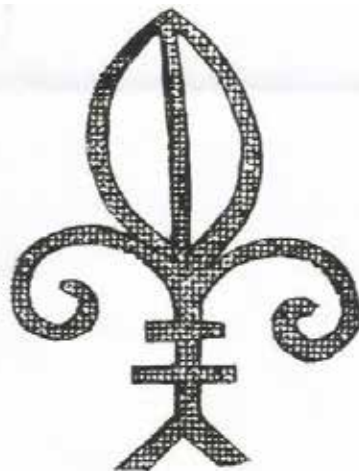
De mit is látunk a zománcképén? Jobb térdének és alsó lábszárnak (ez az emberi „kisvilágban” a Bak és a Vízöntő áthatásának feleltethető meg!) helyén egy piros-fehér hullámos szegélyű „kulcslyukat+”. De itt még kulcs nélkül!². Ami a perem két fázisát illeti, a színek egyaránt utalhatnak a Szentlélek fokozott és döntő működésére, az úrvacsora két színére, vagy... bizony a magyar címer Árpádsávós pólyájára!

Innen elodázhatatlan Péter kulcsainak használata, s ennek előfeltételeként-mint láttuk-, egyben-látása. A kulcsot azonban egyetlen módon lehetséges úgy ábrázolni, hogy benne együtt jelenjék meg a toll „egyező és keresztező” volta: KETTŐS KERESZTKÉNT! Így értelmezi a jelkép saját jelentését: apostoli, azaz közvetlenül Jézus Krisztustól leszármazott égi uralom (királyság). A mennyország kulcsa! S az ajtóban – immár a belépés mozzanatában-ott van János apostol.

² Lehetséges, hogy Péter két kulcsa külön is működtethető, ekkor azonban az egyik lehetőség szerint két kulcslyuknak kell lennie. Hogy ezzel a lehetőséggel is komolyan számolni kell, erre az egyiptomi Halottak Könyve 234. fohászának a szakkarai Unas piramis falfeliratának Borbola János által adott magyar olvasata figyelmeztet, ahol szó esik a „két kör kulcsáról”.

A kulcslyuk még egyszer feltűnik a Szentkoronán, de már nem látható. Nem látható, mert benne van a kulcs, vagyis működésben van, s az ajtó nyitva: a legfelső zománcképen! A Pantokrátor köldökeként látjuk, benne a kulcs a „mindentermő fa”, Jézus Krisztus keresztje. (S ha valaki beles az ajtón, hát láthatja belülről az Atyát a Fiú képében „nagy égi fényességben”...)

De miért nem kettős kereszt került ide, kérdezhetnénk? Épp emiatt a felülről tapasztalás miatt. Így lett a kezdetből személyes) végső személy. S közben végig az apostoli utat jártuk a kettős-kereszt nyomdokán. Mert Péter voltaképp MI vagyunk MINDANNYIAN! A felső kereszt viszont épp így, a keresztpánttal együtt alkotja a kettős-keresztet, amely a földi világ „kerekéből”-keretéből nő ki, ahogy nekünk kell, mindannyiunknak. S ha ez az üdvtörténeti – felszabadítási „kettős-keresztező” folyamat beteljesedik, visszatérhetünk – a tanítás szerint két lépcsőben- az eredeti üdvhonba, fényhonba, a megújított Kezdetbe. Ezt írja elénk „képesen” az Én-lakai templom (eredetileg római Jupiter-szentély állt itt) festett kazettás mennyezetén szereplő „életfa”-motívum. A Föld (és a világ) sarkából kinövő kettős-kereszt „útján” haladva Mária (az Istenanya) óvó-védő üdvözítő köpönyege oltalmát élvezhetjük egészen addig, míg az „idők végezetén” a megújuló-feltámadó létezés magból virágba borul, hogy a „Fény paradicsom” minden termését élvezhesse a dicsőséges Fényanya minden teremtménye. Mit is kívánhatnánk: így legyen!

„Egy az Isten”

1. ábra: Énlakai unitárius templom festett kazettás mennyezetének képírási sarokjele